

LA VETLLADA

Setmanari Popular.

Preus de subscripció.

Trimestre.	6 rals.
Un any.. . . .	20 »
Números solts.	6 cuartos.

ANUNCIS.

S'admeten á preus convencionals, sempre equitatius.

Administració.

GIRONA.
Llibreria de la Viuda y Fill de
A. Franquet,
carrer de las Ballesterias, 42
BARCELONA.
Eudalt Puig, Llibreter, Plassa Nova.

Condicions.

Lo pago de subscripció s' ha de fer á la bastreta, enviant l' import en sellos de correu, qui no tinga altra medi.
Las obras enviadas á la redacció s' anunciarán dos vegadas.

CATALANISME.

Ab aquest nom vé comprés un sentiment molt natural y llegítim, com es l' amor que professem á las intitucions, costums y llengua de la terra catalana, tots los que d' ella 'n som fills y com á tals li desitjém honrosa vida. Per conseguint, qui troba estrany lo catalanisme, es com si no comprengué l' amor á la patria.

No obstant y ser tan natural aqueixa afició que tothom manifesta per lo de sa casa, en Catalunya s' ha fet notar molt senyaladament d' uns quants anys en aqueixa part, en qual periodo ha obtingut gran requesta la dita paraula *Catalanista*. No vol dir aixó que la cosa significada hagi comensat en nostres dias, puig no crech guanyem encara en patriotisme á la passada generació, mes si que espresa una protesta contra la decadencia del veritable esprit catalá, y un crit de l' ilustrada juventud catalana en pro del renaiement de nostre literatura.

Ser, donchs, catalanista, vol dir alguna cosa mes que amar á Catalunya. Ser catalanista es considerar com se anava perdent lo caracter propi y fins essencial de nostra patria, y mogut d' aixó y d' un gran afecte á ella, trevallar tot lo possible á fi de que 's restablesca aquell sello de

singular valia ab que veyém distingit nostre poble en l' historia. Ser catalanista es admirar ab discreció totas las grandesas de nostres pares, é inspirantse en ellas acomodar á las necessitats de nostre sigle las obras y ensenyansas profitosas de nostres passats, procurant sobre tot que no 's perdi en nosaltres la senseresa de cor, la fe y la valentia, qualitats que sempre serán necessarias pera portar á cap dignes empresas.

Se dirá que la lley del progres requereix que 's vagin deixant las usansas antigas y se 'n prengan de novas, y que si 'ns atinguessim á conservar sempre lo passat, lo mon permanexeria estacionari y sense vida. Convenim en que 's perdi una consuetut si ha de ser per altre millor sustituhida, en que desapareixi un us si 'n trobem un altre que mes útil sia, pro que no 's toqui may lo fonamental, lo que constitueix la vida de nostre poble: que 's vagin espurgant las ramas, pro que no 's toqui la soca si no volem que l' arbre deixi de viurer. Cada poble com cada individuo, te aquell sello natural, aquell *quid* misteriós que constitueix son caracter. Y aixís com un home que pert son caracter ó afecta 'l de un altre se fa acreedor al ridícol y fins al despreci, aixís també 'l poble que 's despulla dels bons elements que 'l caracterisan y l' honran se fa mereixedor del olvit y la ruína. Y entenem aqui ab lo

nom de caracter, en lo moral, la voluntat dignament desenvolupada, y en lo físich aquella munió de formas naturals manifestatives que tan nos agrada veurer y distingir, no solsament en las nacionalitats sinó també en las personas.

Aqueix caracter, donchs, que 'n sa essencia may deixa de ser bo y agradable, com bellas y profitosas son sempre totas las cosas de la naturalesa, te per sa millor y mes llegítima manifestació, lo llenguatge, puig que la paraula es l'encarnació de la idea y del sentiment.

D' aquí ve que 'l catalanista deu proposarse sobre tot mantenir, propagar y ennoblir la llengua catalana, sabent que fentho aixís també 's mantindrán y enaltirán las poéticas costums, los richs conceptes y 'ls valerosos sentiments que forman lo tresor de nostra patria ab lo llenguatge, entraren y se arrelaren nostras mes caras, mes puras y mes indestructibles afeccions, y no hi ha paraulas que á aquestas responguin sinó aquellas primeras paraulas. Molt be sentia aixó nostre primer catalanista l'insigne Aribau, quan en sa oda á la patria mostrava tan vivament son catalanisme en las següents tendríssimas posadas, las que reproduhim ab gust porque voldriam encomanar l'esperit que tancan á tots los fills de Catalunya, aixís com també las prenen com á la mes justa y expressiva resposta á aquells degenerats que encare ab estranyesa estupidament preguntan ¿perque s' escriu en catalá?

«En llemosí soná lo meu primer vagit
Cuan del mugró matern la dolsa llet bebia,
En llemosí al Senyor pregava cada dia
E cànchis llemosins soniava cada nit»
«Si quant me trobo sol, parl' ab mon esperit
En llemosí li parl que llengua altra no sent,
E una boca llavors no sap mentir ni ment
Putx surten mas rasons del centre de mon pit.»

Molt racional es, donchs, y justa cosa lo *catalanisme*, si ab tal nom s' hi entenen tots los dignes conceptes y nobles aspiracions que acabem de expressar, sintetizadas en l' amor á la patria, á sas institucions y á sa llengua. Y en tal sentit es com nosaltres, ternament convensuts de que en nostre Catalunya 's realisa una ve-

ritable reinaxensa per sas lletras, ab gust mirem la grandó d' una noble empresa que pot donar á tants ingenis una vida de gloria, y 'ns fem com á infims predicadors d' eixa honrosa creuhada literaria, que ha de conquistar entre las literaturas modernas un respectable lloch, tal com pertoca á la que doná la primera llum de vida poética á las llengües vulgars d' Europa després de la decadencia llatina, la valenta, la expresiva llengua de nostres pares.

Mes si 's vol entendre per *catalanisme* la tendencia á una emancipació y autonomia políticas, l' esprit separatista y l' afany de trastornar l' ordre que 'ns imposá la Providencia per medi de fets indestructibles, ordre ab lo qual vivim units y agermanats ab Castella, y sens perdre nostra personalitat histórica nostres ussos y llenguatge, cooperam bellament en robustir y honrar l' unitat nacional de nostra benvolguda Espanya; si aquesta revolució política signifiqués lo catalanisme, nosaltres declarem overtament que no 'ns avindriam may ab semblants ideas. Nostre objecte en aquest punt será mes aviat estrenyer los llassos d' unió y armonía que no afliuxarlos y molt menós rómprels. Y puig volem que se 'ns respecti just es que sapiguem respectar.

Tal es en compendi lo concepte que 'n hem format del *catalanisme*, y poch mes ó menos, si be que ab diferents y millors paraulas, creyém que aixís l' entenen é interpretan no sols los catalanistas de mes talent, sinó la gran majoría dels que 'b ardor, qui d' un modo qui d' un altre, treballan ab tan bon fruyt per la gloria de Catalunya. Y hem cregut convenient que 's senyalés nostre modo de pensar en aquest punt, atenent al caracter de nostre setmanari y á fi de que 's tinga per entés un dels objectes mes interessants de nostre programa. Per lo demés, esperém mes endavant tenir lloch á tractar directament aquest asunto, estudiantlo ab tot l' interés y deteniment que demana la sua importancia.

LA MALALTIA DEL SIGLE.

LA riquesa que descubreix la civilització de nostre sigle en las societats destinadas als interessos materials, es portentosa, es per cert enlluernadora. És bonich veurer com tots los interessos tenen una representació general, com todas las aspiracions y todas las necessitats que ofereixen las variadas condicions de la vida, tenen la sua expressió sintètica en l' esfera de la societat. La Agricultura l' Industria y 'l Comers prosperan al impuls d' aqueix esprit d' associació, y es en virtut d' eixa mancomunada activitat que presentan cada dia fruyts ventatjosos, novas riquesas y maravellas. Las forsas avans espargidas se juntan per la major producció y perque s' ha vist mes la necessitat de la mútua ajuda, los interessos de todas las classes s' encadenan, s' aumentan las relacions entre tots los estats de la vida, las posicions socials s' enllassan, y de la condició del jornalero á la del propietari, de la condició del obrer á la del rich industrial, de la condició del marxant, del oficial, del domèstich, á la del capitalista, del empresari, del rich senyor, una infinita varietat de associacions, marca d' una manera expressiva lo creixement de la vida material, l' augment de aspiracions en todas las classes, la representació y enllás que han vingut á tenir en lo progrés de la vida humana tots los interessos que 's promouhen en las variadas esferas en que gira l' activitat del home del un al altre polo de la vida social. Y si á mes d' aixó se considera la multitud de societats destinadas al plaher, á las manifestacions de la moda, als espectacles, á la exhibició del luxu, de la bellesa, de l' opulencia; si 's para ment en eixa colla d' associacions promogudas per las costums frivolment ostentosas de nostre *gent de moda*, associacions que invadeixen ja todas las classes, perque cada dia aumenta la vanitat humana; si tot aixó se considera, se tindrà per cert un gran cuadro de l' esplendent manifestació de vida material en nostra época.

Mes no 'ns deixém ofuscar per l' esplendor de la riquesa, no deixé n portar nostre judici en alas del entusiasme, perque be massa trovem á cada pas una uegra realitat que 's burla de nostras espléndidas manifestacions. No es precís descobrir per trobar lo contrast, perque tothom per desgracia l' exprimenta.

Hí ha en lo fons de nostras societats una inquietut devoradora, una especie de febra que consumeix los sentiments, va secant lo cor y amortueix tota esperansa, un desassosiego que causa,

una falta de dolçura y de caritat que amarga todas las relacions. Be se n' han fet de adelantos, y se 'n han inventadas de comoditats pera fer mes agradable la vida, lo cert es que aquesta es cada dia mes difícil y trevallosa, mes ajitada, mes combatuda. Tots los esforços de la industria ni la investigació de las ciencias políticas son prou pera trobar y reconstituhir aquells dos elements de vida social que avuy se troban á faltar; la senseresa de caracter y la tranquilitat del esprit. Com si visquessim massa depressa, com si en nostre cor no tinguessim prou forsa de sentiments pera sentir las múltiples commocions d' una vida á la que nostres máquinas y nostres enjinyos acaban de robar tot encant natural y tota poesia, com se vulla sia, sentim que nostra satisfacció no està á l' altura dels progressos materials.

Aqueix estat de agitació y descontentament influeix y 's manifesta no sols en lo moral sino també en nostras facultats físicas é intelectuals. Las enfermetats nerviosas son lo torment de nostre generació, y aqueixa propensió á las atonias, á las neuralgias, á las vesanias, y en una paraula, aqueixa afectació preponderant del sistema *cerebro-espinal* indican al observador que aqueixos mals provenen del esprit. No 's cregui aventurada semblant aseveració, es lo parer dels millors fisiólechs de nostra época. Los temperaments son cada dia mes delicats mes raquitichs: tots los naturalistas observan que las naturalesas, en general, no son de molt tan robustas com las del sigle passat, y si semblant decadencia no 's detura, encara ho serán menos las del sigle venider. En lo camp de l' inteligencia, lo cual se manifesta per una precocitat estéril y una lleugeresa de conviccions que proban la falta d' algun sólit fonament. Los coneixements, que sens dupte son mes estesos y variats son també menos sólits y permanents, y ja en la sorprenent educació intelectual que ara se dona als noys de vuyt anys, s' hi nota mes riquesa de paraulas que forsa de pensaments. Avuy se realisa lo que 'l profundo Vanvenarges pronosticá en lo sitgle XVII. «Arribará, digué, un temps en que la rahó humana se perfeccionará encara molt més, y en que res será en comparació lo que nosaltres sabém. Mes los que podrán aventatjarnos en los caminos que 'ls hem overt y que 's creurán ab mes esprit, no valdrán mes, no, per lo seu cor.» En efecte, avuy tenim mes ciencia pero menos sabiduria, menos forsa de carácter, menos *quantitat* personal, si aixis podem expressarnos.

No per aixó hem de ser pessimistas ni pensar que l' humanitat va á precipitarse á una completa degeneració. Cada época ha tingut la seva plaga, mes també la Providencia ha cuydat sem-

pre que 'ls perills que amenassan á la societat trobessin son aturadó y son remey saludable.

No obstant, lo mal que senyalém es grave, perque radica en lo fons del cor del home, perque destrueix tota classe de consol, tota felicitat.

Es donchs molt convenient que tots los que s'interessen per lo be públich, se fixin en la malaltia dominant de nostre sigle, que investiguin sas causas y que propossin los remeys que en son parer podrian ser útils, y estalviar á l'humanitat tants sufriments y tantes pérduas.

Lo que per de pronte podem donar per sentat, es, que l'enfermetat es moral, y que no s'ha de buscar la seva causa en accidents materials, sino en las regions del esprit, allí hont prenen vida las primeras facultats del home, la *voluntat* y la intel·ligencia. No 's cregui que aqueix siga parer solament de místichs ó moralistas. Molts homes eminents en Fisiologia podriam citar que han fet semblant observació. Per nostre objecte, bastará reproduhir aquí las paraulas del gran metge y professor alemá Feuxterlerreu en sa preciosa obra «*Higiene de l'ánima*» Aquet naturalista » filántropo podrá posar de manifest y cada dia » ab major evidencia que l'estat de flaqueza y » fins las enfermetats de la generació actual, de- » pendeixen mes aviat de causas morals que de » causas físicas, y que 'l remey necessari per ex- » tirparlas no pot consistir en altre cosa que en » una educació elevada d'un ordre diferent, y » que deu comensar per la réforma de nosaltres » mateixos.» Ja no 'spot dir, donchs, que aquesta no siga una qüestió positiva, quan es reconeguda no solament en lo camp de la filosofia sino també en lo de la ciencia médica.

Finalment, si tractém de determinar aqueixa causa moral que va destruhint lo vigor de nostra época, dirém ben clarament que no es altre que la falta de fé; l'olvit en que generalment viuhem los homes respecte á son gran destino. S'ha cregut que podia fundarse un ordre material prescindint de los principis morals que informan la conciencia humana, y aixó es una errada gran, es un impossible. L'home obrará sempre seguint las suas conviccions; si aquestas l'hi ofereixen l'esperansa de una vida superior, si està convenut de que será immortal y que Deu judicará sas obras, l'home obrará la justicia, perque sentirá interessat son cor en practicarla: mes si li ensenyan que tot lo seu fi está reduhit á la vida present, per mes teorías que se l'hi donguin sobre solidaritat humana, en lo fons de sa conciencia será sempre un pervers y un desgraçiat. En va os buscarán recursos d'ordre social en las lleys, si aqueixas no procedeixen d'un origen més alt que l'home, may será possible altra ley que la forsa.

Convensuts, donchs nosaltres, de que lo mes convenient en nostres dias, respecte al escriptor públich, es l'escampar ideas que pugan contribuir á reanimar la Fé, qual falta es en nostre concepte la causa de nostres mals, y considerant que una de las qüestions mes trascendentals, una de las conviccions que mes influencia tenen en la conducta moral es la *creencia en l'immortalitat* de l'ánima humana, nos propossem demostrar aqueixa veritat en una serie de articles consecutius, fent de manera que sens mourens del terrenó filosófic, puguen portar nostras rahons la convicció saludable, no sols á las conciencias mes escépticas, sinó també als cors adormits que sens negar la veritat, viuhem respecte á ella ab deplorable indiferencia.

JOAN PLANAS Y FELIU.

BALADA DE MONTSERRAT.

Del Cel s'esqueixava la capa blavosa
per veurer los ángels lo mes altiu mont
que sobre la terra mes bella y hermosa
n'alsava son front.

Y ab atxas ensesas de llum de l'altura
á collas ja baixen damunt del serrat,
y 'l mont per mostralsi son cor de dulsura
joyos s'ha badat.

Com voi d'auranetas envers sa niuhada,
los ángels s'hi aturan, se van apilant,
las llums hi posaren besant la rocada,
tornántsen cantant.

Fugits que ja foren, no se que hi deixaren,
que brollan á dojo pels marges las flors,
pel mitj de las matas aucellas saltaren
cantant sos amors.

Las auras fresquetas corrian flayrosas,
las rocas obrintse del cor treyan mel,
y queya una pluja de violas y rosas
y lliris del cell!

La llum reflectia per tota la terra
sentint l'encontrada plaher y consol
¡será que los ángels han fuyt de la serra
deixanti un nou sol!

Tothom que allí veyá renaixer lo dia,
envers la nova auba pujaren corrent,
y en mitj d'unas penyas, que amor hi naixia,
s'atura la gent.

Ben prest s'ajenollan; renaixen llums bellas,
hi canta la merla, la flor hi somriu;
la Verge abrassantlos ab son mant d'estrellas
ab dolsa veu diu:

—Serà Catalunya mon regne desde are,
mon trono fortíssim serà Montserrat,
son cel ma corona, y 'ls fills d' eixa mare
mon fill mes amat—

Per xó Catalunya la vol per patrona
y 'l lloch que per setí li don, es son cor;
perxó l' hi encomanan los reys sa corona
y 'ls nins son amor.

PERE DE PALOL.

Está á la disposició de V.

(Estudi de costums.)

REFLEXIONANT sobre 'ls molts y capitals defectes que 's notan en la moderna societat, los quals danyan nostre caràcter y donan una pobre idea de nostra educació se 'n presenta un que sembla ha prés ja carta de naturalesa entre 'ls abitans de las ciutats y vilas grans de nostra terra; un que será tal volta mes difícil de corretgir perquè s' agermana á nostre mateix caràcter y del qual no volém fugir, porque 'ns sembla que es major defecte evitarlo que cometrerlo. Me referesch á aquest luxu de bona educació, á aquest afany de volguer ser agradables als demés, que 'ns obliga á fer los papers mes ridícols y 'ns fa caurer moltes vegadas en los abismes de la fanfàrria.

Ve un senyor á visitarnos, al qual tal vegada no haviam vist may, ó ab qui 'ns uneixen débils llassos d' amistat, y al despedirlo l' hi diem molt formals: ha prés possessió d' aquesta casa, que *está á la disposició de V.* Parlém clar y siguem frants; ¿fém semblant oferta ab tot nostre cor? ¿No sabém per ventura que la persona que 'ns escolta no ha d' acceptar lo nostre oferiment, y s' ha de contentar donantnos las gracias? Se 'm dirá que no ferho aixís es faltar á la bona educació. No, may! l' educació es séria, l' educació es severa é inflexible. No só amich d' alabar als estranjers pero en aquest punt tinch de confessar que 'ns portan ventatja. Los Inglesos, per exemple són més sérios en lo tracte y may ofereixen lo que desde luego no están disposats á donar ab la mes bona voluntat; quant estrenyan la ma á algú es porque desitjan la sua amistat, quan l' hi ofereixen la casa es porque volan que hi puje, conega la familia y s' assente á la sua taula. Aixó es formalitat; aixó es parlar com se déu.

Però ahont principalment solem fér gala de nostra *fina cortesia* es en los viatjes. Al toparnos en un wagó ab una persona desconeguda 'ns sol agafar tal mania d' enrahonar que 'ns veyém

obligats á preguntarli qui es, cóm se diu, d' ahont ve, ahont va, quin ofici té, si l' hi agrada aixó ú alló, acabant sempre per oferirli un cigarro, després del cigarro la petaca, si nostre interlocutor se 'n enamora, arribant lo nostre desprendiment á oferirli lo para-sol ó lo parayguas al acabar lo viatge, sellant una amistat embastada ab pocas horas, per medi de la acostumada fórmula social: carrer de las Donas, 28, 3.º té V. *una casa á la sua disposició.*

Pósanse la ma al cor las personas de bona fé y díguenme lo que 'ls hi ha passat si alguna vegada han vist acceptats los seus oferiments. Una de dos: ó han posat una cara de pomas agras, com vulgarment se diu, ó 'b las galtas rojas han tingut de respondrer: *dispensi, 'm creya que no acceptaria.* ¿Es aixó formalitat? ¿Es aixó digne d' una persona ben educada? Mol mala idea té de si mateix qui créu faltar si no ofereix immediatament lo que ensenya de sa pertinencia; may hem de sospitar que puga oféndrer una persona á la qual ensenyem un objecte, que tal volta 'ns costa moltes suadas, y luego ab la major tranquilat nos lo fiquém á la butxaca.

¿Per Deu! no oferim may lo que no estém disposats á donar immediatament; quant dinem y 'ns sorpren una visita no li digam si es servit ó no es servit d' acompanyarnos, moguts tan sols per l' afany de mostrarnos generosos, porque debem suposar que 'l visitant ha dinat ó que ha de dinar; si lo primer podém ocasionarli una indigestió y si lo segon podém ferli perdre la gana ab una friolera que no l' ha d' alimentar.

Es precís desvaneixer ab valentia aquestas preocupacions y despullarnos d' aquestas fórmulas que equivocadament creyem fillas de la bona educació; tan sòls l' hipocresia pót donar vida á eixos refinaments de la etiqueta. L' educació no es ni pót ser aixó. Si acceptem com síntomas de bona educació semblants exajeracions tindrem que convenir en que nostra societat ha perdut del tot lo seny. La bona educació s' inspira en la mes enlayrada y patriarcal senzillesa, en la conveniencia de nostras accions y en los miraments que debem al próxim, graduats per los llassos d' amistat que ab ell nos uneixen. Si alguna vegada cansats per un llarch camí, ó desítxosos de fer alto en la cassera, mitx ofegats per la caló d' un xafagós dia d' estiu, arribem á una casa de pagès y la bondadosa mestresa, tan bon punt vos véu, esten sobre la taula unas blancas estoballas de drap de casa, vos presenta un plat groch ple de ballanas, ab un tall de llangonissa y una llesca de pa negre, oferintvos lo porró ple de ví de la cullita, podeu acceptarho sens reparar, perquè aquell oferiment

es fét ab tota la senzillesa d' un cor, que guarda encara las hermosas costums de nostra terra; allà no hi ha afectació, ni quant girareu l' es- quena heu de témer ser retallats per las estiso- ras de la crítica. Avans aquesta falaguera fran- quesa y admirable germanó regnaban també en nostras ciutats y vilas, ahont los habitants d' un mateix carrer formaban en apariéncia una sóla familia, regnanthi la verdadera pau y la unió més hermosa; las penas y las alegrías d' una casa eran las penas y alegrías de tot lo vey- nat, y las ofertas que mutuament los vehins se feyan eran senseras y de debó, perquè estaban empapadas d' aquella doctrina de caritat, que mana 'ns estimem los uns ab los altres de la mateixa manera que 'ns estima Aquell, que per nostre amor baixá del cel y morí en una creu.

Aixís haurian de sér avuy dia nostres oferim- ents, despullats de la falsedat y de la miseria de carácter. Res d' inútils ofertas, res de sorti- das fora de tó; reprimim un poch aquesta mania de viurer en públich vivint mes cadascu per sí y Deu per tots: aixís sabrem en veritat qui es nos- tre amich, renaixerá la bona fé, casi morta avuy dia; creurém en los oferiments que se 'ns fassen porque serán réts de bon cor, y si tenim menos amichs tindrem la ventatje de que serán millors. Guardenmos principalment de repetir sens solta ni volta al primer que 's presenti devant nostre, la fórmula tan en boga avuy dia: *Está á la dis- posició de V.*

J. F. y S.

CRÓNICA GENERAL.

La bona acullida que per part del indulgent públich ha experimentat nostre humilt setmanari, en sa aparició al camp de la lluyta periodística, fa que nosaltres nos dirigim avuy, á nostres lec- tors adonarlosli una mostra d' agrahiment per lo be que 'ns rében, prometenlosli que, si con- tinuan ab sa benvoiguda protecció, podrem nos- altres portar á terme nostra idea, ab l' empenyo y desició en que havem comensat, pera que aixís puguen arrelarse mes y mes en nostra estimada terra, los verdaders sentiments del poble conser- vador de sas mes estimadas creencias y costums.

Despres de donarlosli ab tot bon afecte las mer- ces mes cordials, fem constar nostre agrahiment, envers als que per nostra obra, miran un interés comú, y desitjan com nosaltres, que siga tot en benefici de las sanas ideas, nort y guia de nostra moderna societat.

Los pronóstichs del popular astrónomo *Zara- gosano*, s' han vist cumplerts en est principi d' any, pus que 'l temps nos ha regalat una abun- dant pluja, deixan bona esperansa pera la cullita, als nostres pagesos. Las montanyas vehinas apa- regueren completament cubertas de neu, siguent causa aixó de que 'l principi d' any s' hage passat, entre la *tradicional* fret negre de Girona.

La comissió encarregada de portar á cap lo benrebüt projecte d' establir una caixa d' ahorros, está treballant activament pera realitzar lo á la millor brevetat.

Digne es d' aplauso si 's fa semblant obra, so- bre tot si hi regne mes l' amor al pròxim que 'l interés comú.

Lò diumenje passat era esperat en nostra ca- pital l' eminent poeta Zorrilla, qui segons se diu, per causas involuntarias no pogué venir en aquell dia.

La prensa local aparegué alegórica per tal motiu.

Pero segons tenim entes, lo dilluns vinent per- maneixerá entre nosaltres, l' ilustre literat, do- nant en nostre coliseo alguna vetllada literaria, prenguenthi part alguns escritors d' aquesta ciu- tat, al objecte de poguer obsequiarlo.

L' últim dimecres al vespre, ab motiu de ser- vigilia del reys se vegeren plens los carrers y plassas d' un gran número de xicots, pagant tri- but á l' antiga costum d' anar á esperar los *ma- gos*. Encara que 'l número d' aquets fos relati- vament inferior al dels anys passats, no per xó se vegeren menos concorreguts los paseyts de diferentas personas que anaren á gosar de la magnificencia del espectacle.

Com que s' habia anunciat pera aquellas horas l' aparició de una cabalgata alegórica á la festa, y no se 'n vegé sombra, quedaren malhumorats molts xicots que creyén poguer véurer los verda- ders Tres Reys, y molt mes los pares que habian promes á sos fills que 'ls veurian.

Ho sentim per ells, y pels que 'estavan enca- rregats del éxit.

Ab molta concurrencia y ab la solemnitat de costum, se celebrá lo dia dels Reys la missa ma- jor en la Sta. iglesia Catedral. Despres del Evan- geli predicá lo I. Sr. Canonge Magistral, Dr. D. Ricardo Daniel.

Han visitat nostra Redacció *El Telèfono Catalan*, de la localitat, *El Guixolense*, de S. Feliu de Guixols, *Lo Gay saber* y *La Ilustracion*, de Barcelona, y *El eco del centro de lectura*, de Reus. Quedem agrahits de cor à la finesa de nostres col·legas y prometém tornarlos hi setmanalment la visita.

Lo periodich catalá de Nova-York *La Llumenera* publica un article titulat *Alerta* en lo qual anuncia que han sortit de Nova-Orleans en direcció à Catalunya, alguns agents d' empresas agrícolas ab intenció de induhir als pagesos del Principat à emigrar als Estats del Sur d' aquest país. Lo citat periódich adverteix als nostres paysans que no 's deixen enganyar per promesas afalagadoras, puitx si escoltessen las proposicions d' aquells agents molt promte se 'n pene-dirian.

Repetim per nostra part, lo crit d' *Alerta*, y prometem estar al aguayt sobre un assumpto de tanta importancia per nostres compatricis.

FILIPINAS.—Los periódichs rebuts ultimament de Manila s' ocupan de l' importancia que va prenent cada dia l' observatori que allà dirigeixen los PP. Jesuitas. Lo nostre compatrici P. Faura, son director, va obtinguent un éxit notable en totas sas observacions metereològicas. En dos anys que ve desempenyant aquell càrrech, conta catorce huracans pronosticats ab l' anticipació d' un, dos y tres dias; pronostichs que han salvat inmensos interesos y arrancat d' una mort segura à centenars de mariners.

Los inglesos que habian menysprehat los partes dels aconteixements que amanassaban sas vidas, obligats per la certesa dels fets confessan la veritat y l' importancia de las observacions del P. Faura y 's preparan pera disputar à la Companyia de Jesús la gloria tan justament alcançada en nostres mars de Filipinas, fundant en Hong-kong un observatori pera fér la competencia als PP. Jesuitas. Sembla que 'l Capitá General de Filipinas y lo General de Marina han acudit al govern de Madrid pera donar major importancia al observatori espanyol, y es molt probable que las gestions practicadas obtingan un felis éxit puig no es posible cr' urer que nostre govern permetia que 'is inglesos s' apoderen de la gloria que à nostra estimada Espanya ha donat l' humilt jesuita catalá P. Frederich Faura.

CUBA.—Ha plogut finalment en aquellas provincias, pero no ha sigut tan abundant la pluja que haja compensat los perjudicis causats à l' agricultura per la secada; sembla n' obstant, que aquestos se veurán compensats pel bon especte del marcat del sucre y ser la bona anyada de tabaco que s' espera.

ROMA.—Alguns periódichs d' Italia han fet correr noticias alarmants sobre la salut del Sumo Pontífice; una carta de Roma que tenim à la vis-

ta diu que es excel·lent la salut de Lleo XIII, lo qual celebrá la primera missa à las deu de la nit de Nadal; lo dia següent celebrá las altres dos missas en sa capella privada devant de varios estranjers, als quals administrá la Sagrada Comunió. Lo dia anterior l' havia donada als guàrdias nobles, als oficials de la guardia suissa, als gendarmes pontificis y à la guardia palatina. Lo dia 26, festa de Sant Esteve, va rebre las felicitacions dels diputats d' eixos Cossos; lo mateix dia rebé als representans dels catòlics armenios presidits per lo Sr. Cónsul dels Estats-Units en Roma. Lo dia 27 doná audiència en la Sala anomenada de Rafel à vários estranjers. Lo dia 30 comensarán en lo Vaticá las recepcions diplomáticas, habent sigut rebuts en audiència per Sa Santetat l' embaixador d' Austria, los ministres del Brasil y del principat de Mónaco y lo primer secretari de l' embaixada de Portugal. Tots aquestos personatjes se presentaren luego à oferir sos respectes al Cardenal Jacolini, secretari d' Estat.

Ab motiu de la Pasqua lo Sumo Pontífice ha donat 15,000 franchs als pobres, per mediació dels párrocos de Roma.

Giro a: Estampa de Pacia Terras, Constitució, 12.

¡JA NO 'S CUS À MA!

PER 10 RALS SETMANALS NO MÉS.

La Companyia fabril «Singer» ha resolt lo problema, en benefici del públich.

Rès d' entrada, ni augment, ni fer cap adelants.

NO MÉS 10 RALS SETMANALS.

CARRER D' ABEURADORS, 8,

GIRONA.

Obrador y dipòsit d' Imatjes acabadas, escaparatats, sacras y candeleros

DE

TOMAS PICAS.

Imatjes de 2 pams à 5, vestidas, desde 20 à 100 Pesetas.
 » de 2 pams à 5, totas escultura-
 das desde 35 a 200 »

Escaparates desde. 28 à 130 »
 Sacras desde.. 8 à 125 »
 Candeleros desde. 1'50 à 20 »

Los demes treballs à preus convencionals, sempre equitatius; en la mateixa casa se construeixen altars y se atmet cualsevol encàrrech pera daurar y pintar fora de la ciutat.

BARCELONA, PLASSA NOVA, 13, BOTIGA.

Quinquilleria, Perfumeria, Bisuteria, Óptica y Guanteria

DE

A. COLODON,

Plassa de la Constitució, 12.-Girona.

ESPECIALITAT EN INSTRUMENTS DE ÓPTICA.

Ulleras y lentes de cristall de roca.	40 rals parell.
« per vista cansada.	4 6 10 16 y 20 » »
« per vista curta ó miope.	8 12 16 20 y 28 » »
Lentes per vista curta y cansada.	8 12 16 20 y 24 » »
Ulleras y lentes fumats, anomenats de conservació.	8 12 16 20 y 24 » »
Monturas per ulleras y lentes.	3 4 6 8 y 12 » »
Cristalls solts per ulleras y lentes.. . . .	2 3 4 6 y 16 » Un.
Ulleras per teatro.	2 6 48 60 70 80 y 100 » »
Ulleras per marina y campanya.	140 180 y 240 » »
Ulleras de llarga vista.. . . .	35 50 60 70 90 y 100 » »
Microscopis y loupes.	12 16 24 y 30 » »
Conta-fils	5 6 y 8 » »
Termómetros.	4 6 16 16 y 24 » »
Pesa-licors, vins, àcits, llet, lleixiu, etc. etc.	6 » »
Estotxs per ulleras y lentes.. . . .	1 2 3 4 5 y 6 » »

S' adoban tota classe d' ulleras y lentes à preus mol à comodo.

BOTIGA DE COURER Y FUNDICIÓ DE CAMPANAS

DE

Esteve Puig

(à) PALLÉS.

Ballesterias, n.º 51.

GIRONA.

Construcció de bombas, aixetas, llántias y altres objectes pertinents al mateix ram.

Anunsi.

La fàbrica de Cordoneria y depòsit d' altres géneros de 'n PERE PRUNELL acaba de trasladarse en lo

Carrer d' Abeuradors, 7, Girona.

TOMÁS CARBÓ,

PINTOR.

Ofereix al públich sos trevalls en lo ram de pintura de brotxa, al tremp, al fresch, al oli y demés pertanyents al mateix.

Dirigirse á son establiment, carrer de la SABATERIA VELLA, núm. 8, botiga.

PIANOS

de las fàbricas de

Lerch, Bernareggi y Chassaigne.

PREUS A 160 DUROS.

Se llogan y cambian.

VENDA Á PLASSOS,

Constitució, 13, pis 2.º GIRONA.

DIEGO SALAS.